

Kaip saugiai elgtis su pirotechnikos priemonėmis

1. **Pirotechnika nėra žaislai** – tai **pavojingi** gaminiai, **galintys sužaloti, sukelti gaisrą, ar net mirtį**. Visi sužalojimai, kurie padaromi dėl neatsargaus pirotechnikos naudojimo, yra **pavojingi** ir sunkiai gydomi.
2. **Negaminkite** patys, **nepirkite** savadarbių pirotechnikos gaminių ir iš atsitiktinių prekeivių. Jų **netobulinkite, neardykite - pavojinga jums ir aplinkiniams**
- 4 **Pirkdami** pirotechniką **atkreipkite dėmesį į prekės išorės būklę**: ji neturi būti sulankstyta, sudrėkusi, turėti įskilimų, kitokių korpuso, degiklio pažeidimų.
- 5 **Prieš pradėdami naudoti** pirotechnikos priemones **perskaitykite** naudojimo **instrukciją**, kuri turi būti ant visų pirotechnikos gaminių. ir jos tiksliai laikykitės.
- 6 **Nenaudokite** fejerverkų **su pasibaigusiu** naudojimo **terminu**. Nors fejerverkas gali laikytis keletą metų, tačiau bet koks jo kilnojimas, dėliojimas gali sukelti nenumatytą **sprogimą**
- 7 **Jeigu** fejerverkas skirtas naudoti **lauke, nebandykite** jo naudoti **patalpoje**.
- 8 **Nepatikėkite** pirotechnikos **naudojimo vaikams** ir **neblaiviems asmenims**.
- 9 **Naudodami** pirotechniką **niekada** jos **nenukreipkite** į žmones, gyvūnus, statinius
- 10 **Pasirinkite tinkamą vietą ir laiką**:
draudžiama naudoti pirotechnikos priemones arčiau kaip 30 metrų nuo mokyklų, vaikų darželių, gydymo ir reabilitacijos įstaigų, bažnyčių, kapinių
draudžiama naudoti pirotechnikos priemones nuo 22.00 val. iki 8.00 val. (išskyrus švenčių dienas, per masinių pramogų renginius, kuriuos rengti nustatyta tvarka yra išduotas leidimas);
atsitraukite atokiau nuo kitų žmonių, kurie **leidžia** fejerverkus, pastatų ir automobilių.

11 Įsitikinkite, kad **arti nėra mažamečių vaikų ir gyvūnų**

12 Užsidėkite **apsauginius akinius**. **Uždegant** fejerverko degiklį **nesilenkite prie jo**. Fejerverkas gali atsitiktinai **užsidegti** ir **traumuoti** veidą ir rankas. Reikia pritūpti ir degiklį **uždegti ištiestos rankos atstumu**. Prisiminkite, kad:

- **Daugiašūvės baterijos** statomos ant kieto, lygaus paviršiaus. Uždegus dagtį, **atsitraukite** saugiu atstumu (ne arčiau kaip 25 m).
- **Raketos** kotas įstatomas į gerai įtvirtintą vertikalią stovą, esantį ant lygaus, kieto pagrindo, ir uždegama dagtis. **Atsitraukite** saugiu 25 m atstumu.
- **Vulkanai / fontanai** statomi ant lygaus, kieto, nedegaus pagrindo. Uždegus dagtį, **atsitraukite** saugiu atstumu.
- **Romėniškos žvakės** pritvirtinamos prie vertikalaus kuolo, įtvirtinto žemėje, ir uždegama dagtis. **Atsitraukite** saugiu atstumu.
- **Suktukai** paguldomi ar pastatomi nurodyta kryptimi ant kieto pagrindo ir uždegama dagtis. **Atsitraukite** saugiu atstumu.

13 Nesuveikusių pirotechnikos priemonių **negalima uždegti pakartotinai**, prie jų nereikia artintis bent penkias minutes arba, kiek nurodyta instrukcijoje

14 **Neužsidegusį ar neiššovusį** gaminį panardinkite į vandenį, užpilkite sniegu, smėliu, įdėkite į maišelį ir išmeskite į šiukšlių konteinerį.

15 **Pasilinksminote? Buvo smagu? O dabar su(si)rinkite šiukšles ir jas išmeskite į konteinerį.**

Linksmų saugių švenčių!

Verta žinoti

Sužalojimai

Pagal JAV atliktus tyrimus, apie 40 proc. sužalojimų patiriama galvos srityje – tai akys, veidas, ausys, dar apie 40 proc. sudaro rankų ir pirštų sužalojimai. Dažniausi yra nudegimai. Fejerverkais susižaloja 74 proc. vyrų, 26 proc. moterų. Vyrų paprastai susižeidžia patys, leisdami fejerverkus, o moterys juos stebėdamos.

Traumuoti gali ir laikomas rankoje uždegtas fejerverkas. Dažnai nelaimės įvyksta todėl, kad degiklis sudega greičiau nei to laukiama ir fejerverkas sprogtą rankose. Tai gali įvykti ir su iš pažiūros saugia pirotechnika.

Dažnas fejerverkų defektas – degiklio smilkimas. Stebint iš šono gali atrodyti, kad jis užgeso ar neužsidegė, todėl žmogus prieina prie jo, tačiau smilkstantis degiklis gali bet kada vėl užsidegti, ir pačiu netinkamiausiu momentu sprogti sužeisdamas šalia esančius žmones.

Reikalavimai pirotechnikos priemonėms:

- ant pirotechnikos priemonės turi būti etiketė, kurioje lietuvių kalba matomai, aiškiai ir nenutrūkinamai įrašytas gamintojo pavadinimas ir adresas, tipas, pirotechnikos priemonės, partijos ar serijos numeris, kategorija, pirotechninio mišinio bendra masė, amžius, nuo kurio galima įsigyti atitinkamą pirotechnikos priemonę, gaminio naudojimo instrukcija, mažiausias saugus atstumas iki pirotechnikos priemonės ją naudojant (jeigu priemonė skirta naudoti tik lauke ar gaminio konstrukciniai ypatumai nustato tokią būtinybę);
- draudžiama parduoti ir naudoti pirotechnikos priemones asmenims iki 14 metų, o tam tikrų kategorijų fejerverkus draudžiama parduoti asmenims, neturintiems 18 metų;
- draudžiama naudoti ir parduoti pirotechnikos priemones asmenims, apsvaigusiems nuo alkoholio, narkotikų, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų;

Pagal pavojingumą fejerverkai skirstomi:

F1 kategorijos fejerverkai – fejerverkai, keliantys labai mažą pavojų, labai mažai triukšmo ir yra skirti naudoti aptvertose teritorijose, taip pat naudoti gyvenamosiose patalpose;

F2 kategorijos fejerverkai – fejerverkai, keliantys mažą pavojų, mažai triukšmo ir skirti naudoti aptvertose teritorijose, esančiose lauke;

F3 kategorijos fejerverkai – fejerverkai, keliantys vidutinį pavojų ir skirti naudoti didelėse atvirose teritorijose, jų keliamas triukšmas neviršija nustatytų ribinių leistinų dydžių;

F4 kategorijos fejerverkai – fejerverkai, keliantys didelį pavojų ir yra skirti tvarkyti (prižiūrėti) ir naudoti tik pirotechnikams, jų keliamas triukšmas neviršija nustatytų ribinių (leistinų) dydžių.

Fejerverkus gali įsigyti ir naudoti ne jaunesni kaip:

1 kategorijos fejerverkus – 14 metų asmenys;

2 kategorijos fejerverkus – 16 metų asmenys;

3 kategorijos fejerverkus – 18 metų asmenys;

4 kategorijos fejerverkus – gali įsigyti ir juos naudoti tik pirotechnikai.